

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-312-5-27>

**PREPARATION OF FUTURE FOOD INDUSTRY ENGINEERS-
TEACHERS FOR CREATIVE PROFESSIONAL ACTIVITY BASED
ON THE TASK-BASED APPROACH**

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ-ПЕДАГОГІВ
ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ ДО ТВОРЧОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
НА ОСНОВІ ЗАДАЧНОГО ПІДХОДУ**

Kurylo O. Yu.

*Postgraduate Student,
Senior Teacher at the Department
of Vocational Education,
Labor Training and Technology
Berdiansk State Pedagogical University
Zaporizhia, Ukraine*

Курило О. Ю.

*аспірантка,
старша викладачка кафедри
професійної освіти,
трудового навчання та технологій
Бердянський державний педагогічний
університет
м. Запоріжжя, Україна*

У сучасних умовах, коли новітні технології домінують у виробництві та ефективність соціально-економічних перетворень значною мірою залежить від інтенсивності інноваційних процесів у найрізноманітніших сферах професійної діяльності, як ніколи раніше стала актуальною потреба у фахівцях з яскраво вираженим творчо-особистісним потенціалом, удосконаленням їх професійної підготовки й пошуком нестандартних шляхів реалізації педагогічних умов з метою підвищення професійної якості підготовки майбутніх інженерів-педагогів, зокрема харчової галузі. Важливим є той факт, що, у зв'язку зі значним збільшенням швидкості змін, які відбуваються у сфері харчових технологій, майбутні інженери-педагоги харчової галузі повинні успішно справлятися з такими завданнями, як зміна сфери професійної діяльності протягом кар'єри, адаптація до нових умов професійної діяльності, постійне оновлення знань [1], вирішення спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної (професійно-технічної) освіти та харчової галузі. У підготовці майбутніх інженерів-педагогів харчової галузі зазначається принципова необхідність реалізації задачного підходу, що зумовлено широкими педагогічними можливостями, притаманними задачам як засобу

організації та управління різними видами діяльності майбутніх фахівців.

Сутність задачного підходу неможливо зрозуміти без визначення, що таке задача. На думку науковців задача це: проблема, яку необхідно перетворити в задачу і лише потім братися до її розв'язання (Н. Муранова, Н. Ничкало, Н. Пазюра) [6]; одиниця діяльності, в якій відображаються всі її ознаки, від мотиву до засобів розв'язування і відповідних операцій, тобто задача є «універсальним способом організації активності людини» (С. Максименко) [5] та інші.

Стосовно професійної підготовки фахівців інженерної галузі дослідники Н. Муранова, Н. Ничкало, Н. Пазюра розглядають задачу як дидактичний, педагогічний, психологічний засіб, інструмент оволодіння певними вміннями та навичками, формою навчальної діяльності, способом активізації або стимулювання пізнавального процесу [6]. Навчальна задача, сформована на основі типової реальної ситуації, ставить здобувача вищої освіти в активну позицію і в процесі вирішення моделює його діяльність як майбутнього фахівця [7].

Поетапне вирішення нових завдань передбачає засвоєння майбутніми інженерами-педагогами нових способів дій [2]. Формування творчих здібностей відбувається на основі ускладнення навчальних завдань, вирішення яких вимагає від них все більшої активності при аналізі заданої ситуації, проявів самостійності у пошуку рішення і застосування при цьому нетрадиційних підходів [3].

Задачний підхід у навчанні передбачає трансформацію змісту навчальної дисципліни у систему навчальних задач професійного спрямування. Це надає можливості майбутнім фахівцям набути досвіду з аналізу і розв'язання професійних задач та підсилить мотивацію до навчання. Тобто, головна дидактична мета задачного підходу – організація процесу засвоєння знань шляхом структурування навчального матеріалу у вигляді послідовності задач, що мають певний логічний зв'язок одна з одною [4].

Отже, задачний підхід розглядається як форма активізації пізнавальної діяльності під час вивчення окремих дисциплін, яка проєктується та реалізовується через систему процесів послідовної постановки та вирішення взаємопов'язаного ряду різноманітних задач викладачами та здобувачами вищої освіти. Задачний підхід до організації освітнього процесу майбутніх інженерів-педагогів харчової галузі дозволяє змістити акцент з репродуктивної діяльності, спрямованої на оволодіння вміннями діяти за шаблоном, на накопичення досвіду розв'язування мисленнєвих задач

(які потребують не просто запам'ятовування готового знання, а й пошуку способів її розв'язків) і творчу діяльність. Розв'язуючи задачі професійного змісту під час навчальної діяльності, здобувачі вищої освіти вчать поєднувати теоретичні знання з практичним їх застосуванням, бачити проблеми, трансформувати їх на задачі, ідентифікувати їх за рівнем складності, динаміки, ступенем визначеності, розуміти свій потенціал для їх розв'язання, шукати найкращі альтернативи розв'язку і отримувати гарантовано продуктивний результат. Тобто цей підхід дозволяє майбутнім інженерам-педагогам харчової галузі на виході з закладу вищої освіти бути професійно спроможними розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної (професійно-технічної) освіти та харчової галузі. При підготовці майбутніх інженерів-педагогів харчової галузі до творчої професійної діяльності на основі задачного підходу маємо враховувати предмет цієї діяльності, його специфічні ознаки та характеристики.

Література:

1. Olga Kurilo Peculiarities of training future food industry engineers for creative vocational activities. *ScienceRise Pedagogical Education*. № 2(35). 2020. Pp. 27–32. DOI: 10.15587/2519-4984.2020.199471
2. Бивалькевич Л. М. Підвищення ефективності професійної підготовки майбутніх інженерів-педагогів на основі задачного підходу. *Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Випуск 38. 2013. С. 22–25.
3. Буркова Л. В. Наукові підходи до розуміння поняття «задача» в навчальному процесі. *Науково-методичний Вісник «Джерела» Івано-Франківського ОППО*. 2009. № 1–2 (57–58). С. 31–42.
4. Кривонос О. М. Використання задачного підходу в процесі навчання програмування майбутніх учителів інформатики. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2014. Том 40. № 2. С. 83–91.
5. Максименко С. Д. Актуальні проблеми генетичної психології. *Актуальні проблеми психології* : зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Т. У111. Психологічна теорія і технологія навчання. 2019. Вип. 10. С. 15.
6. Ничкало Н., Муранова Н., Пазюра Н. Методологія задачного підходу в підготовці авіаційних інженерів. *Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Розділ 2. Серія «Педагогічні науки»*. С. 73–82.

7. Пригодій М. А. Вплив технічних задач на активізацію пізнавальної діяльності учнів під час профільного навчання. *Молодь і ринок*. 2008. № 6(41). С. 68–71.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-312-5-28>

**THE PROFESSIONAL WORLDVIEW OF FUTURE TEACHERS
OF NATURAL SCIENCES IN THE STRUCTURE
OF THEIR READINESS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY**

**ПРОФЕСІЙНИЙ СВИТОГЛЯД МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У СТРУКТУРІ
ЇХНЬОЇ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Marushko L. P.

*Candidate of Chemical Sciences,
Associate Professor,
Dean of the Faculty of Chemistry,
Ecology and Pharmacy
Lesya Ukrainka Volyn National
University
Lutsk, Ukraine*

Марушко Л. П.

*кандидат хімічних наук, доцент,
декан факультету хімії, екології
та фармації
Волинський національний
університет імені Лесі Українки
м. Луцьк, Україна*

У сучасній освіті спостерігається переорієнтація від знаннево зорієнтованої парадигми до компетентнісної, яка забезпечить розвиток нової якості професійної підготовки, оптимальної та результативної з погляду сучасної об'єктивної реальності. Сьогодні вчителі природничих спеціальностей стикаються із проблемою змісту навчальних дисциплін предметної галузі «Природничі науки», викладання яких є важливим та водночас складним завданням. Його вирішення вимагає від майбутніх учителів наявності науково-методологічного мислення, вміння проектувати зміст навчального предмета, володіння інтегрованим природничим знанням, тобто вияви високого рівня готовності до професійно-педагогічної діяльності.

У Державному стандарті базової середньої освіти, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898 [6], визначено низку освітніх галузей, серед яких – природника.